

Nr 100

Av herrar **Magnusson** i Borås och **Nordgren**, om tillämpning av upphandlingskungörelsen å kommunala och allmännyttiga bostadsföretag.

Den inom svensk förvaltning rådande offentlighetsprincipen tar sig bl. a. uttryck däri att de statliga ämbetsverken i sin upphandlande verksamhet är bundna av bestämmelserna i 1952 års upphandlingskungörelse. De är sålunda skyldiga att bereda olika säljare resp. olika entreprenörer möjligheter att på lika villkor och genom ett fritt anbuds förfarande konkurrera i fråga om vara eller anläggning som det för tillfället gäller. Därigenom skapas största möjliga säkerhet för såväl att statens kostnader icke blir onödigt höga som att enskilda intressen icke blir obehörigen tillgodosedda.

Inom bostadsproduktionen intar de kommunala och s. k. allmännyttiga bostadsföretagen en särställning. De bedriver sin verksamhet praktiskt taget utan eget kapital. Toppbelåningen sker hos staten, som tillhandahåller lån upp till 100 % av det s. k. belåningsvärdet. Dessa företag skiljer sig i penningförvaltande hänseende endast formellt från statliga ämbetsverk. Med hänsyn till den förlustrisk som staten här onekligen löper och då det i rådande bristläge på bostadsmarknaden är högst angeläget att tillgängliga kapitalresurser når bästa möjliga användning, borde enligt vår mening de kommunala och s. k. allmännyttiga bostadsföretagen lika väl som nu de statliga ämbetsverken vara underkastade upphandlingskungörelsens bestämmelser. Detta synes oss så mycket mer angeläget som det för närvarande i stor utsträckning förekommer att de i sin egenskap av byggherrar direkt överlåter produktionsarbetet på dem närstående producenter utan att arbetet på förhand utlysts på entreprenad och utan att andra företag över huvud taget givits tillfälle att genom anbudsgivning konkurrera.

Det är vanligt att kommunägda bolag och stiftelser för bostadsbyggande anser sig äga rätt att undandraga sig offentlighetsprincipen. Genom att insyn i verksamheten sålunda förhindras saknas den kontroll utifrån som kan vara ägnad att befrämja objektivitet i handlande och största möjliga omsorg i fråga om de tillskjutna medlen. Just för att det byggande som här sker i en så betydande utsträckning stödes genom tillskott av statsmedel är det ett angeläget allmänt intresse att full insyn åvägabringas.

Under åberopande av det anförda hemställer vi,

att riksdagen måtte besluta, att kommunala och s. k. allmännyttiga bostadsföretag skall vara underkastade upphandlingskungörelsens bestämmelser.

Stockholm den 26 januari 1959

Tage Magnusson
i Borås

Hans Nordgren